

Deloitte
Statsautoriseret
Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33963556
Weidekampsgade 6
Postboks 1600
0900 København C

Telefon 36 10 20 30
Telefax 36 10 20 40
www.deloitte.dk

Holdingselskabet Oris Tandlægerne A/S

Skæringvej 88
8520 Lystrup
CVR-nr. 38324691

Årsrapport 2019

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 29.03.2020

Dirigent

Navn: Lars Kristian Thygesen Zinck

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2019	9
Koncernens balance pr. 31.12.2019	10
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2019	12
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2019	13
Koncernens noter	14
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2019	19
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2019	20
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2019	22
Modervirksomhedens noter	23
Anvendt regnskabspraksis	25

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Holdingselskabet Oris Tandlægerne A/S
Skæringvej 88
8520 Lystrup

CVR-nr.: 38324691

Hjemsted: Aarhus

Regnskabsår: 01.01.2019 - 31.12.2019

Bestyrelse

Christel Arpalice Piron, formand
Carl-Otto Hedegaard
Søren Bach

Direktion

Søren Bach

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Weidekampsgade 6
Postboks 1600
0900 København C

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019 for Holdingselskabet Oris Tandlægerne A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2019 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Aarhus, den 29.03.2020

Direktion

Søren Bach

Bestyrelse

Christel Arpalice Piron
formand

Carl-Otto Hedegaard

Søren Bach

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Holdingselskabet Oris Tandlægerne A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Holdingselskabet Oris Tandlægerne A/S for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2019 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 29.03.2020

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33963556

Sten Peters
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne11675

Thorsten Jørgensen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne31431

Ledelsesberetning

	2019 t.kr.	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Hoved- og nøgletal			
Hovedtal			
Bruttofortjeneste	89.553	69.797	54.404
Driftsresultat	25.861	21.213	17.815
Resultat af finansielle poster	(762)	(942)	(1.162)
Årets resultat	25.364	20.549	16.870
Årets resultat ekskl. minoriteter	(994)	(854)	(1.001)
Samlede aktiver	93.083	91.134	77.453
Investeringer i materielle anlægsaktiver	4.515	9.138	21.928
Egenkapital	49.769	48.609	42.643
Egenkapital ekskl. minoriteter	46.053	45.897	40.270
Gennemsnitligt antal medarbejdere (stk.)	121	108	68
Nøgletal			
Egenkapitalens forrentning (%)	(2,2)	(2,0)	(2,5)
Soliditetsgrad (%)	49,5	50,4	52,0

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Finansforeningens anbefalinger og vejledning.

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Gns. egenkapital ekskl. minoriteter}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

ORIS Tandlægenes formål er at drive og udvikle en landsdækkende kæde af tandlægeklinikker.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

I 2019 har der igen været stor interesse fra en lang række klinikker for at blive en del af kæden. ORIS Tandlægerne har i 2019 overtaget fire klinikker, hvoraf de tre af klinikkerne først er med overtagelse i 2020. ORIS Tandlægerne har i forhold til 2018 haft en omsætningsvækst på ca. 30%. Med udgangen af 2019 bestod ORIS af 11 klinikker, der omsætningsmæssigt skønnes at ligge på det dobbelte af branchens gennemsnit. Der er i 2019 blevet investeret yderligere i at udvikle platformen for selskabet, herunder et fortsat fokus på at sikre "best practice" og vidensdeling imellem klinikkerne. Distriktskonsulentrollen er blevet styrket yderligere, for at sikre et driftsmæssigt løft samt synergieffekter på tværs af klinikkerne. ORIS Smile design er blevet lanceret med succes på en række af klinikkerne.

Klinikkerne kommer samlet ud med et driftsresultat (EBITDA) på klinikniveau på 12,4% af omsætningen, hvilket er på niveau med 2018.

Selskabet har i året realiseret et resultat efter skat og minoritetsinteresser på (994) t.kr. (koncernresultat på 25.364 t.kr.). Resultatet er på niveau med det forventede. Resultatet for 2019 er fortsat påvirket af omkostninger til at opbygge ORIS Platformen, som er afholdt på koncernniveau, samt omkostninger i forbindelse med dialog med og integration af nye klinikker herunder omkostninger til rådgivere.

Forventet udvikling

Sundhedsstyrelsen har pr. 17. marts 2020 lukket ned for alle ikke-kritiske behandlinger for alle tandlægeklinikker i Danmark. Forbuddet er pt. sat til ultimo juni, men længden af perioden vil være betinget af udbruddets omfang i Danmark.

Denne store aktivitetsbegrænsning på vores klinikker fra marts til juni, vil isoleret medføre en markant omsætningsreduktion i denne periode. Der er dog iværksat planer for at indhente mest mulig af såvel behandlingsefterslæbet som omsætningen, når behandlingsforbuddet ophæves.

Der er gjort en række tiltag for at reducere den resultatmæssige effekt af den midlertidige delvise nedlukning af klinikkerne, herunder hjemsendelse af ansatte medarbejdere med delvis kompensation fra det offentlige, ligesom muligheder for andre kompensationsordninger vil blive benyttet.

Ledelsen forventede før udbruddet af COVID-19 en fremgang i omsætningen og et resultat i niveauet 0 kr. Trods tiltagene for at kompensere for effekten af COVID-19, forventes denne delvise nedlukning at få en væsentlig negativ indflydelse på resultatet for 2020. Det er dog ikke på nuværende tidspunkt muligt at foretage et pålideligt skøn over den samlede effekt, som udbruddet og spredningen af COVID-19 vil få på virksomheden og dens resultat for 2020.

Ledelsesberetning

Særlige risici

Ledelsen vurderer, at selskabet og koncernen ikke er væsentligt påvirket af finansielle eller forretningsmæssige risici ud over, hvad der er normalt for branchen.

Miljømæssige forhold

Koncernens aktiviteter vurderes ikke at påvirke det eksterne miljø i væsentlig grad.

Begivenheder efter balancedagen

Udbruddet og spredningen af COVID-19 primo 2020, vil som ovenfor beskrevet få en væsentlig betydning for omsætningen og resultatet i 2020, som følge af at klinikkerne alene må udføre kritiske behandlinger.

ORIS har pr. 1. februar 2020 overtaget en klinik i Odense og d. 1. april 2020 overtages en klinik i Kolding, ligesom der er opkøbt endnu en klinik i Kalundborg. Alle tre klinikker lægges sammen med vores eksisterende klinikker i de respektive byer på enten eksisterende eller nye lokationer.

Der er herudover ikke efter balancedagen indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2019

	<u>Note</u>	<u>2019 kr.</u>	<u>2018 kr.</u>
Bruttofortjeneste		89.553.103	69.797.474
Personaleomkostninger	2	(55.328.785)	(41.811.700)
Af- og nedskrivninger		(8.363.336)	(6.772.964)
Driftsresultat		25.860.982	21.212.810
Andre finansielle indtægter		43.878	24.528
Andre finansielle omkostninger		(805.960)	(966.275)
Resultat før skat		25.098.900	20.271.063
Skat af årets resultat		265.087	278.054
Årets resultat	3	25.363.987	20.549.117

Koncernens balance pr. 31.12.2019

	<u>Note</u>	<u>2019 kr.</u>	<u>2018 kr.</u>
Færdiggjorte udviklingsprojekter		282.784	474.076
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		135.729	352.269
Goodwill		52.441.887	56.195.003
Immaterielle anlægsaktiver	4	52.860.400	57.021.348
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		22.448.293	23.323.879
Indretning af lejede lokaler		798.809	502.113
Materielle anlægsaktiver	5	23.247.102	23.825.992
Deposita		530.594	521.550
Finansielle anlægsaktiver	6	530.594	521.550
Anlægsaktiver		76.638.096	81.368.890
Fremstillede varer og handelsvarer		2.166.388	2.348.183
Varebeholdninger		2.166.388	2.348.183
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		4.281.505	3.657.946
Igangværende arbejder for fremmed regning		1.177.293	1.329.673
Udskudt skat	7	800.078	525.800
Andre tilgodehavender		691.189	1.027.679
Periodeafgrænsningsposter	8	884.067	150.768
Tilgodehavender		7.834.132	6.691.866
Likvide beholdninger		6.444.544	725.262
Omsætningsaktiver		16.445.064	9.765.311
Aktiver		93.083.160	91.134.201

Koncernens balance pr. 31.12.2019

	<u>Note</u>	<u>2019</u> <u>kr.</u>	<u>2018</u> <u>kr.</u>
Virksomhedskapital		48.728.522	47.592.159
Overført overskud eller underskud		(2.675.224)	(1.695.327)
Egenkapital tilhørende moderselskabets kapitalejere		46.053.298	45.896.832
Egenkapital tilhørende minoritetsinteresser		3.716.033	2.712.358
Egenkapital		49.769.331	48.609.190
Bankgæld		6.039.684	5.299.142
Finansielle leasingforpligtelser		132.463	366.648
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse		4.290.545	0
Anden gæld		1.448.080	0
Langfristede gældsforpligtelser	9	11.910.772	5.665.790
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	9	6.764.229	6.762.355
Bankgæld		0	1.208.178
Modtagne forudbetalinger fra kunder		373.143	220.175
Leverandører af varer og tjenesteydelser		3.692.212	2.641.072
Gæld til associerede virksomheder		0	33.152
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse		11.594.048	17.275.667
Anden gæld		8.979.425	8.718.622
Kortfristede gældsforpligtelser		31.403.057	36.859.221
Gældsforpligtelser		43.313.829	42.525.011
Passiver		93.083.160	91.134.201
Begivenheder efter balancedagen	1		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	11		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	12		
Transaktioner med nærtstående parter	13		
Dattervirksomheder	14		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2019

	Virksom- hedskapital kr.	Overkurs ved emission kr.	Overført overskud eller underskud kr.
Egenkapital primo	47.592.159	0	(1.695.327)
Kapitalforhøjelse	1.136.363	113.637	0
Overført fra overkurs	0	0	113.637
Køb af egne kapitalandele	0	0	(100.000)
Udbetalt ekstraordinært udbytte	0	0	0
Overført til reserver	0	(113.637)	0
Årets resultat	0	0	(993.534)
Egenkapital ultimo	48.728.522	0	(2.675.224)
		Egenkapital tilhørende minoritets- interesser kr.	I alt kr.
Egenkapital primo		2.712.358	48.609.190
Kapitalforhøjelse		0	1.250.000
Overført fra overkurs		0	113.637
Køb af egne kapitalandele		0	(100.000)
Udbetalt ekstraordinært udbytte		(25.353.846)	(25.353.846)
Overført til reserver		0	(113.637)
Årets resultat		26.357.521	25.363.987
Egenkapital ultimo		3.716.033	49.769.331

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2019

	<u>Note</u>	<u>2019 kr.</u>	<u>2018 kr.</u>
Driftsresultat		25.860.982	21.212.810
Af- og nedskrivninger		8.363.336	6.772.964
Ændringer i arbejdskapital	10	2.226.798	920.718
Pengestrømme vedrørende primær drift		36.451.116	28.906.492
Modtagne finansielle indtægter		43.878	24.528
Betalte finansielle omkostninger		(805.960)	(966.275)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(7.317)	(30.189)
Pengestrømme vedrørende drift		35.681.717	27.934.556
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(1.000.000)	(9.137.715)
Salg af immaterielle anlægsaktiver		1.891.074	4.226.000
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(4.514.572)	(18.025.783)
Køb af øvrige anlægsaktiver		(9.044)	(309.417)
Pengestrømme vedrørende investeringer		(3.632.542)	(23.246.915)
Sælgerfinansiering		(1.424.226)	795.667
Optagelse af akquisitionsgæld mv.		506.357	2.215.202
Kapitalindskud		1.250.000	6.480.000
Udbetalte overskudsandele		(25.353.846)	(21.063.107)
Køb egne kapitalandele		(100.000)	0
Pengestrømme vedrørende finansiering		(25.121.715)	(11.572.238)
Ændring i likvider		6.927.460	(6.884.597)
Likvider primo		(482.916)	6.401.681
Likvider ultimo		6.444.544	(482.916)
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		6.444.544	725.262
Kortfristet gæld til banker		0	(1.208.178)
Likvider ultimo		6.444.544	(482.916)

Koncernens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Sundhedsstyrelsen har pr. 17. marts 2020 lukket ned for alle ikke-kritiske behandlinger for alle tandlægeklinikker i Danmark. Forbuddet er pt. sat til ultimo juni, men længden af perioden vil være betinget af udbruddets omfang i Danmark.

Denne store aktivitetsbegrænsning på vores klinikker fra marts til juni, vil isoleret medføre en markant omsætningsreduktion i denne periode. Der er dog iværksat planer for at indhente mest mulig af såvel behandlingsefterslæbet som omsætningen, når behandlingsforbuddet ophæves.

Der er gjort en række tiltag for at reducere den resultatmæssige effekt af den midlertidige delvise nedlukning af klinikkerne, herunder hjemsendelse af ansatte medarbejdere med delvis kompensation fra det offentlige, ligesom muligheder for andre kompensationsordninger vil blive benyttet.

Ledelsen forventede før udbruddet af COVID-19 en fremgang i omsætningen og et resultat i niveauet 0 kr. Trods tiltagene for at kompensere for effekten af COVID-19, forventes denne delvise nedlukning at få en væsentlig negativ indflydelse på resultatet for 2020. Det er dog ikke på nuværende tidspunkt muligt at foretage et pålideligt skøn over den samlede effekt, som udbruddet og spredningen af COVID-19 vil få på virksomheden og dens resultat for 2020.

ORIS har pr. 1. februar 2020 overtaget en klinik i Odense og d. 1. april 2020 overtages en klinik i Kolding, ligesom der er opkøbt endnu en klinik i Kalundborg. Alle tre klinikker lægges sammen med vores eksisterende klinikker i de respektive byer på enten eksisterende eller nye lokationer.

Der er herudover ikke efter balancedagen indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

	2019 kr.	2018 kr.
2. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	47.135.038	35.476.667
Pensioner	3.444.660	2.626.235
Andre omkostninger til social sikring	830.064	624.263
Andre personaleomkostninger	3.919.023	3.084.535
	55.328.785	41.811.700
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	121	108

Koncernens noter

	Ledelses- vederlag 2019 kr.	Ledelses- vederlag 2018 kr.	
Samlet for ledelseskategorier	250.000	250.000	
	250.000	250.000	
	2019 kr.	2018 kr.	
3. Forslag til resultatdisponering			
Overført resultat	(993.534)	(853.636)	
Minoritetsinteressers andel af resultatet	26.357.521	21.402.753	
	25.363.987	20.549.117	
	Færdig- gjorte udviklings- projekter kr.	Erhver- vede immaterielle anlægs- aktiver kr.	Goodwill kr.
4. Immaterielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	573.870	649.620	61.156.192
Tilgange	0	0	1.000.000
Afgange	0	0	(1.891.074)
Kostpris ultimo	573.870	649.620	60.265.118
Af- og nedskrivninger primo	(99.794)	(297.351)	(4.961.189)
Årets afskrivninger	(191.292)	(216.540)	(3.101.634)
Tilbageførsel ved afgange	0	0	239.592
Af- og nedskrivninger ultimo	(291.086)	(513.891)	(7.823.231)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	282.784	135.729	52.441.887

Koncernens noter

	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar kr.	Indretning af lejede lokaler kr.
5. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	30.172.019	531.331
Tilgange	4.137.941	376.631
Kostpris ultimo	34.309.960	907.962
Af- og nedskrivninger primo	(6.848.140)	(29.218)
Årets afskrivninger	(5.013.527)	(79.935)
Af- og nedskrivninger ultimo	(11.861.667)	(109.153)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	22.448.293	798.809
Ikke-ejede aktiver	463.552	-
		Deposita kr.
6. Finansielle anlægsaktiver		
Kostpris primo		521.550
Tilgange		9.044
Kostpris ultimo		530.594
Regnskabsmæssig værdi ultimo		530.594
	2019 kr.	2018 kr.
7. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	(2.595.455)	(1.743.962)
Materielle anlægsaktiver	(1.222.410)	(1.034.818)
Gældsforpligtelser	(1.218.302)	(812.020)
Fremførbare skattemæssige underskud	5.836.245	4.116.600
	800.078	525.800
Bevægelser i året		
Primo	525.800	
Indregnet i resultatopgørelsen	265.087	
Øvrige bevægelser	9.191	
Ultimo	800.078	

Koncernens noter

Koncernen forventer fremadrettet en positiv indkomst, hvori fremførbare skattemæssige underskud kan modregnes.

8. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter vedrører forudbetalte omkostninger.

	Forfald inden for 12 måneder 2019 kr.	Forfald inden for 12 måneder 2018 kr.	Forfald efter 12 måneder 2019 kr.
9. Langfristede gældsforpligtelser			
Bankgæld	6.530.045	6.530.045	6.039.684
Finansielle leasingforpligtelser	234.184	232.310	132.463
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse	0	0	4.290.545
Anden gæld	0	0	1.448.080
	6.764.229	6.762.355	11.910.772

	2019 kr.	2018 kr.
10. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	181.795	(880.036)
Ændring i tilgodehavender	(867.988)	(1.695.560)
Ændring i leverandørgæld mv.	2.912.991	3.496.314
	2.226.798	920.718

	2019 kr.	2018 kr.
11. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter frem til udløb i alt	12.299.200	12.312.117

12. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankgæld er afgivet virksomhedspant for 61.000 t.kr. i andre anlæg, goodwill, varebeholdninger og tilgodehavende fra salg. Bogførte værdi af aktiver sikret ved Pant udgør 85.586 t.kr.

13. Transaktioner med nærtstående parter

Transaktioner med nærtstående parter er udelukkende foretaget på markedsvilkår.

Koncernens noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
14. Dattervirk- somheder			
Oris Tandlægerne A/S	Lystrup	A/S	100,0
Kædeinteressenten Oris Tandlægerne ApS	Lystrup	ApS	100,0
Oris Dentallaboratorium ApS	Svendborg	ApS	100,0
Tandlægerne Københavns Implantat Center I/S*	København	I/S	49,0
Tandlægeselskabet Oris Tandlægerne Slotsgade I/S*	Odense	I/S	49,0
Tandlægeselskabet Oris Tandlægerne Smed og Donslund I/S*	Viborg	I/S	49,0
Tandlægeselskabet Oris Tandlægerne Sundhedshuset I/S*	Kolding	I/S	49,0
Tandlægeselskabet Oris Tandlægerne Tandlægehuset Assens I/S*	Assens	I/S	49,0
Tandlægeselskabet Oris Tandlægerne Torvet I/S*	Hammel	I/S	49,0
Tandlægeselskabet Oris Tandlægerne Vestergade I/S*	Sæby	I/S	49,0
Tandlægerne Det Gule Pakhus I/S*	Svendborg	I/S	49,0
Oris Tandlægerne Kalundborg I/S*	Kalundborg	I/S	49,0
Tandlægeselskabet Oris Tandlægerne Lyngby I/S*	Lyngby	I/S	49,0
Tandlægeselskabet ORIS Tandlægerne Nakskov I/S*	Nakskov	I/S	49,0

*Baseret på de indgåede interessentskabsaftaler er det ledelsens vurdering, at Holdingselskabet Oris Tandlægerne A/S kan udøve bestemmende indflydelse på interessentskaberne. Tandlægeinteressenterne har dog suverænitet i forhold til alle direkte og indirekte tandlægefaglige beslutninger.

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2019

	<u>Note</u>	<u>2019 kr.</u>	<u>2018 kr.</u>
Bruttotab		(126.412)	(171.435)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		(893.480)	(715.942)
Andre finansielle omkostninger		(1.863)	(5.094)
Resultat før skat		(1.021.755)	(892.471)
Skat af årets resultat	2	28.221	38.836
Årets resultat	3	(993.534)	(853.635)

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2019

	<u>Note</u>	<u>2019 kr.</u>	<u>2018 kr.</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		0	0
Finansielle anlægsaktiver	4	0	0
Anlægsaktiver		0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		46.113.483	45.985.877
Udskudt skat	5	59.816	50.956
Tilgodehavender		46.173.299	46.036.833
Omsætningsaktiver		46.173.299	46.036.833
Aktiver		46.173.299	46.036.833

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2019

	<u>Note</u>	<u>2019 kr.</u>	<u>2018 kr.</u>
Virksomhedskapital		48.728.522	47.592.159
Overkurs ved emission		0	159.091
Overført overskud eller underskud		(2.675.223)	(1.854.417)
Egenkapital		46.053.299	45.896.833
Leverandører af varer og tjenesteydelser		120.000	140.000
Kortfristede gældsforpligtelser		120.000	140.000
Gældsforpligtelser		120.000	140.000
Passiver		46.173.299	46.036.833
Begivenheder efter balancedagen	1		
Eventualforpligtelser	6		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	7		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	8		
Transaktioner med nærtstående parter	9		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2019

	Virksom- hedskapital kr.	Overkurs ved emission kr.	Overført overskud eller underskud kr.	I alt kr.
Egenkapital primo	47.592.159	159.091	(1.854.417)	45.896.833
Kapitalforhøjelse	1.136.363	113.637	0	1.250.000
Køb af egne kapitalandele	0	0	(100.000)	(100.000)
Overført til reserver	0	(272.728)	272.728	0
Årets resultat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>(993.534)</u>	<u>(993.534)</u>
Egenkapital ultimo	<u>48.728.522</u>	<u>0</u>	<u>(2.675.223)</u>	<u>46.053.299</u>

Virksomheden har i 2019 købt egne aktier, nom. 100 t.kr. Herefter besidder virksomheden, nom. 100 t.kr. egne aktier.

Modervirksomhedens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Der henvises til omtale i koncernregnskabet.

	2019 kr.	2018 kr.
2. Skat af årets resultat		
Ændring af udskudt skat	(28.221)	(38.836)
	(28.221)	(38.836)

	2019 kr.	2018 kr.
3. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	(993.534)	(853.635)
	(993.534)	(853.635)

	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder kr.
4. Finansielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	1.450.000
Tilgange	1.000.000
Kostpris ultimo	2.450.000
Nedskrivninger primo	(1.623.237)
Andel af årets resultat	(893.480)
Andre reguleringer	66.717
Nedskrivninger ultimo	(2.450.000)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	0

Specifikation af kapitalandele i dattervirksomheder fremgår af noterne til koncernregnskabet.

Modervirksomhedens noter

	2019	2018
	kr.	kr.
5. Udskudt skat		
Fremførbare skattemæssige underskud	59.816	50.956
	59.816	50.956
Bevægelser i året		
Primo	50.956	
Indregnet i resultatopgørelsen	28.211	
Øvrige bevægelser	(19.351)	
Ultimo	59.816	

Selskabet forventer fremadrettet en positiv indkomst, hvori fremførbare skattemæssige underskud kan modregnes.

6. Eventualforpligtelser

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med Urbach ApS som administrationselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom subsidiært for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber begrænset til den ejerandel, hvormed selskabet indgår i koncernen. De sambeskattede selskabers samlede kendte nettoforpligtelse i sambeskatningen fremgår af administrationselskabets årsregnskab.

7. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankgæld er afgivet pant i selskabets aktier i Oris Tandlægerne A/S. Aktierne er bogført til 0 t.kr. pr. 31.12.2019.

Selskabet kautionerer for Oris Tandlægerne A/S' bankgæld. Bankgælden udgjorde 12.570 t.kr. pr. 31.12.2019.

8. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Urbach ApS, Hammel ejer aktiemajoriteten af aktier i selskabet og har dermed bestemmende indflydelse på Holdingselskabet Oris Tandlægerne A/S.

I overensstemmelse med selskabets ejeroverenskomst vil Urbach ApS' aktieandel over tid blive reduceret til maksimalt 25%, i takt med at flere tandlæger sælger deres klinikker ind i selskabet og modtager aktier som en del af købesummen.

9. Transaktioner med nærtstående parter

Transaktioner med nærtstående parter er udelukkende foretaget på markedsvilkår.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (mellem).

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering og deres andel dattervirksomhedernes nettoaktiver præsenteres som en særskilt post under koncernens egenkapital.

Anvendt regnskabspraksis

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til henholdsvis afståelsestidspunktet og afviklingstidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes alene til dækning af omkostninger ved omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i det omfang, de er besluttet i den erhvervede virksomheden inden overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden. Hvis der ikke kan skønnes en pålidelig brugstid fastsættes denne til 10 år. Brugstiden revurderes årligt.

Resultatopgørelse

Bruttofortjeneste eller -tab

Bruttofortjeneste eller -tab omfatter nettoomsætning, ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling, arbejde udført for egen regning og opført under aktiver, andre driftsindtægter, omkostninger til råvarer og hjælpematerialer og eksterne omkostninger.

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til patienter har fundet sted.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i nettoomsætningen, i takt med at behandlingerne udføres, således at nettoomsætningen svarer til salgsværdien af det i regnskabsåret udførte arbejde (produktionsmetoden).

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter set i forhold til virksomhedens hovedaktivitet.

Vareforbrug

Vareforbrug omfatter regnskabsårets vareforbrug målt til kostpris reguleret for sædvanlige lagernedskrivninger.

Anvendt regnskabspraksis

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer og kapitalandele, renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Anvendt regnskabspraksis

Balance

Goodwill

Goodwill er positive forskelsbeløb mellem kostpris og dagsværdi af overtagne aktiver og forpligtelser i virksomhedsovertagelser. Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af, i hvilket omfang der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. Den anvendte afskrivningsperiode udgør 20 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. Såfremt brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder. De anvendte afskrivningsperioder udgør 3 år.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Erhvervede immaterielle rettigheder afskrives over 3 år.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Materielle anlægsaktiver

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10 år
Indretning af lejede lokaler	8 år

For indretning af lejede lokaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab. Der henvises til ovenstående afsnit om virksomhedssammenslutninger for nærmere omtale af praksis ved erhvervelse af kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealisationsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Nettorealisationsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Anvendt regnskabspraksis

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid som en finansiell omkostning.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb modtaget fra kunder forud for tidspunktet for levering af den aftalte vare eller færdiggørelse af den aftalte tjenesteydelse.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Anvendt regnskabspraksis

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med ubetydelig kursrisiko, med fradrag af kortfristet bankgæld.